

113 年國立花蓮高商語文競賽原住民族語朗讀 【撒奇萊雅語】 編號 1 號

u puna

u mawacay kita azihan ku uzip i teban nu bili, izaw ku buhang mamulu
aca u puna kuyda.

u canan ku puna? u sapihica ita ku puna.

nisabili ku tatyna i labuay nu bili a wawa nai’ henay ku puna izaw ku
cacay malalitin ciinaan a sawada. i biliay a wawa caay henay pahanhan,
caay henay kamukan, makayni i sawada, u izang nu ina ku sapabeli u
kadihan nu wawa makayni tu a papiala tu yang-ci atu iyu nu makawawaay a
tatuni makayza tu i sawada pananukas tu ciinaan sa batahkal. manay ya
sawada u puna han nu mita.

nilecuh ku wawa nu ayawan a tabaki sa ku ngiha muwangic nazikuzan
sa pahanhan tu. u misaydan atu padekuay a butunen, a saiten ku sawada.

kya saiten saw? u lutunngay matineng tu pahanhan, matineng tu
mihelup ku buling pacucu han matineng tu micepcep, makapet tu ku iyu,
sisapica tu kina sawada manay sait hantu anu mapelu’ tu liwan a sawada
sa ci duka malapuna tu umibutunan tu nu ina atu wawa malalitin nu
nazipaan.

kina puna tusa a singci katabaki, lima bataan kuh enem a bataan a
singci katanayu. i labu izaw ku tuluay u sapaizang pauzip tu i biliay a wawa.
cacay sa makauzip nu ina, izaw ku yan-ci atu iyu u sapatayza i biliay a
izang, u zuma nu tusaay sa numakalabuay u pabakah han tu la’cusay a izang
panukastu ciinaan nu makinaan a sawada malitin tu minalu, u Sakizaya a
tademaw i ayaw sa mihalhal tu kahetik nu puna atu minalu nu mahtikay a
puna pazengen i labu nu haku, labung han i liwliw nu luma’ a lala’
pakunizahan mingahul ya puna malamidipuday a Dungi, makatukuh tu i
babalakian.

anu cibili ku tatayna nu niyazu’, mitakus tu mapalaway. a papituzu i
cuwa pazangen ku misabililay a Di’tu atu pidaceman i zikuzan mulecu’ tu.
malasaliabang midiput tu wawa. u binazu’ malasaliabang tu, katukuh
kabalakian, anu mabelec tu, tabuen nu binazu’ ku adingu, mahiza u pisabili
nu ina, u adingu, pasayza i Pazik a buyu’, pasayza i katizaan nu nababalaki,
mabahel sa, manay caay bibakah ku puna ku babalaki.

肚臍

為什麼人會有肚臍呢？

媽媽懷孕時，寶寶有一條和媽媽相連的管子。胎兒由媽媽輸送來的血液中獲得氧氣和養分，寶寶產生的廢棄物也從這條管子排出去，這條管子稱為「臍帶」。

寶寶出生自主呼吸後，醫生和護士就把臍帶剪斷。剪掉臍帶後在身體上留下的痕跡，就是肚臍，也是寶寶跟媽媽身體相連的證據。

臍帶的粗細大約 2 公分，長度約 50 至 60 公分，內含有三條血管。一條是從媽媽身上把含氧和營養的血液，運送到寶寶的血管，另外兩條則反向運送廢棄物。媽媽身上的臍帶連在胎盤上，胎盤會在產後剝落。過去的撒奇萊雅族人，會把胎盤埋在家屋附近，胎盤會成為寶寶的守護神，一生守護著寶寶。

部落的懷孕婦女會邀請祭師到家中，詢問該在何處設置安胎神，

撒奇萊雅族人相信安胎神的重要。

孩子出生後，肚臍與胎盤就成為孩子的守護神，直到長大成人。

萬一不幸去世，要用胎盤包覆肚臍神，猶如母親肚裡的孩子一樣；那靈魂往美崙山飛去，直到族人安息之處，所以族人絕不會亂棄置肚臍。

113 年國立花蓮高商語文競賽原住民族語朗讀 【撒奇萊雅語】 編號 2 號

mibetik a kamu nu malalikit nu niyazu'

amilakuid tu sasadakayan a caculilan, amilakuid tu sabalad, katukuh i
umaumahan mikilim tu sakauzip, u cacayan a bataan ku sakasasedsed sa,
mangalep ku icelang. u nipada'suan nu baki, u satabakiyay a sakatalul
niyam. u kakawsan! layapen ku tabakiyay a kukay niyam, ngay
malasatabakiyay a cuked nu niyazu' kami, sadayday sa mupupu tu niyazu'.
u kalabiyen a tuki, mihaming kita, dadiwen ita ku nu kasumamadan a dadiw,
sadayday hanita patenak ku lukiyaw nu tuas. kahemekan a kukay atu
mipada'su, malecad tu misakimukimulu sanay a lukiyaw. palitemuh tu
adingu, namuhen ku adingu, patungus tu adingu. amana kapawan tu tuas,
ibalucu'en ku nipasubana' nu tuas.

u nabalucu'an atu masaupu, angicen ku ipabaway isasa'ay didi'tu,
kalalitin ku lima katatules ku balucu' namu, amana kasasula'cus tu
tademaw. kasasukapah kamu. iayawan nu di'tu kakawsan ku masakapahay,
baluden ku balucu'. u uzip ku sapisikul tu binawlan, i ayaw nu di'tu
musalukiyaw kamu, hamaw mapaseneng ku di'tu atu kakawsan. sacacayen
ku balucu' nu namu, misakakawaw sa kasibalucu'an, kadimel atu kadihiyi,
pitengili tu ni patinaku nu babalaki ama ina. baluden ku balucu' nu

masakapahay, pizatengi pisaicelang tu uzip tu sawsawni, amana kakasic,
paicelang a taayaw, a mi'dap tu binawlan asini pa'yaan ku balucu' nu angil.

cacay a mihcaan kinacacay pilisin, pakalimulaken kami tayni. katayni
ku sakapahay a selal nu niyazu', saicelangen nu mita mudadiw
musalukiyaw. hay ha ha hay! hizan nipilunguc niyam, malubicay kina
mihcaan, izaw ku nipatungus niyam tu tahka, mudadiw tu nu mapalaway,
musalukiyaw tu nu mapalaway, mikukay tu nisabalucu'an namu.

musaliyut tu kami, makakitin tu kami musalukiyaw, malalitin tu ku
balucu' atu lima. i sananal, masaupu i sawalian, muzikec tu papah nu tayu,
pasaksaken tu papah nu paza', nakatayni mukan tu nipatahka. awza! ayza a
demiad saliyuten niyam musalukiyaw, mikukay tunipisikul nipidiput namu
ayza a mihcaan. i kalahukan, masaupu i pakayingan kami. muzikec tu papah
nu tayu, pasaksaken tu papah nu paza', nakatayni mukan tu nipatahka,
awza! ayza a demiad a saupun niyam ku masakapahay nu niyazu', tasandeb
sa musalukiyaw, sapaka sipatelaw ku uzip nu heni, u sapitules tu nikalpacaw
amidiput tu niyazu'. i sansandeb, amasaupu i putah kami. muzikec tu papah
nu tayu, pasaksaken tu papah nu paza', nakatayni mukan tu nipatahka.

113 年國立花蓮高商語文競賽原住民族語朗讀 【撒奇萊雅語】 編號 2 號

部落豐年祭之祭辭

祖靈啊！請接受我們最大的謝意，讓我們成為部落最重要的棟樑，生生世世保衛部落。

用誠心和團結，感動天、地、神明。青年們要精誠團結，用生命護佑部落的族人，讓神和祖靈引以為榮。青年要團結一致並時時思考激勵自己，不可懶惰。要奮力前進，要服務族人有奉獻的精神。

來吧！部落的青年階級，讓我們賣力的歌舞吧！如我們所求，豐收的一年，我們供奉祭品，唱著祭歌，跳著祭舞，報答你們的恩澤。

日出時分，群集東方。來吧！今天我們將圍圈跳舞，感謝一年來你們的照護。日午時分，我們群集會所。來吧！今天我們將召集部落青年，繼續衛村征戰。日暮時分，我們群集廣場。來吧！年齡階級在你們的召喚下，日益茁壯。

瞭望台上，木鼓聲三緩二急是集會，重擊急打是召集男人的訊號。頭目交代 malalikit 要舉行了，以誠摯之心準備糯米糕、檳榔、酒和豐盛的獵物，請天神接納。年齡階級用強壯之身舞出 malikuda，女人們用海浪之聲吟唱敬拜你，祈求天神守護族人平安健康。